

ВОПРОШНИЦА

Първият брой на вестника е отпечатан в Цариград на 2.1.1876 г.

Година 138 • май 2014 • брой 5 • 0,30 лв. • Най-старият български седмичник

Като добиха увереност
поради моите окови,
много братя в Господа
станаха доста по-смели
да проповядват
Божие слово
без страх.

Филипийци 1:14

Преди повече от 15 години тогавашният президент Петър Стоянов заяви, че с кандидатурата си за членство в НАТО и в ЕС България прави своя цивилизационен избор. С други думи, страната влиза не просто в един политически и икономически клуб, но се присъединява – или по-скоро се връща към лоното на европейската цивилизация. Беше вълнуващо да осъзнаем смисъла на този исторически акт. Но докато влизането в държавни съюзи става бързо, цивилизационният избор се осъществява напълно след смяната поне на няколко поколения. Той се състои в ценностите, които възприемаме и с които оправдаваме решенията си.

Заложените в основата на европейската цивилизация ценности без всякакво съмнение са християнски. Това става ясно не само от историята на Стария континент, но и от простото изброяване на тези ценности: свещено право на живот на всяко човешко същество, солидарност с по-слабите и оказване на помощ на нуждаещите се, неприкосновена свобода на словото, нетърпимост към фалша и лъжата, търпимост към различните и отричане на дискриминацията по всевъзможен признак, понасяне на лична отговорност за престъпления или политически провали. Принципите, които днес европейците приемат за естествени, са изкристализирали през вековете, в които Божие слово се е проповядвало и прилагало от техните предци. През последното десетилетие обаче Европа все повече се отрича от християнските си корени – поне в лицето на своето политическо представителство. Нейното християнско наследство не беше споменат с нито една дума в неуспелия проект за европейска конституция. Свободата на словото на практика започна да се ограничаваша чрез новоизковани понятия като „език на омразата“ и „политическа коректност“. Вместо да бъдат в служба на човека, правата и свободите започнаха да стават средство за предефиниране на човешкото същество – например, легализира се изборът на полова идентичност, узаконяват се хомосексуални бракове (включващи правото на осиновяване) и се настоява правото на смърт (аборт и евтаназия) да бъде признато също като фундаментално право. Ние, християните, започваме с основание да се

опасяваме, че утре законът може да ни забрани да живеем и говорим според своите дълбоки убеждения и ще наложи морално неприемливи правила и образци на публично поведение.

И тъкмо в този повратен за ЕС момент някои започват да внушават, че страната ни може да направи друг цивилизационен избор. Не европейски, а евразийски. Не да бъдем част от свободно съдружие на демократични държави, а част от конгломерат от енергийно напълно зависими от Русия страни, обслужващи новите й имперски амбиции и управлявани от олигархични кръгове. За да бъде

на държавнически съображения. Солунските братя планират и започват мисията си сред славянските народи, защото Бог ги е призвал – и пак Бог я увенчава с успех. Християни в българската държава (и то немалко) е имало далеч преди царуването на Борис I. Същинското насаждане на Христовото учение сред българите не става с избиването на непокорните на Борисовото решение боляри, а с основаването на Охридската и Преславската богословска школа и чрез дейността на знайни и незнайни благовестители. Средновековната християнска общност (*Christianitas*), към която България постепенно се е приобщила, е била общността на *европейските* християнски страни. (По това време Русия е нововъзникващо езическо княжество.) Тази общност тогава е била единна, независимо от вътрешноцърковните напрежения между Рим и Константинопол, и остава единна като цивилизация чак до османския период. Мисията на Солунските братя не е имала за цел да отграничава славяните и българите от останалия християнски свят, а напротив, да ги *приобщи*. Защото е била част от делото на Църквата, която има един Господ и изповядва една вяра (Ефес. 4:5). Чрез делото на светите братя Кирил и Методий във всемирната Христова църква влиза още една голяма народностна и езикова група, която ще допринесе за нейното многообразие. Ненапрасно покойният папа Йоан Павел II обяви двамата равноапостоли за покровители на Европа.

Духовният обрат в България, осъществен някога от Солунските братя и учениците им, трябва да се затвърждава във всяко историческо време. Особено в нашето, когато християнските устои на Европа са разтърсени от секуларизацията и от „политическата коректност“, а външни неприятели като Путиновия режим в Русия застрашават европейското цивилизационно единство. За целта, като народ трябва да насочим поглед от цивилизацията и създадените от нея блага към духовните й корени. Да ги преоткрием и поливаме с лична вяра и християнски пример. Защото какъвто е коренът, такива и плодове ще берем.

Тодор ВЕЛЧЕВ

Цивилизационният избор и Солунските братя

привлекателен, този евразийски модел се украсява с религиозност. Говори се за обединение на „всички православни славяни“, което ще отстоява и налага християнските ценности, за разлика от секуларизираната Европа. Особен интерес представлява твърдението на един изявен привърженик на евразийския модел, че цивилизационният избор на България е направен още от цар Борис I. Според него той очевидно е коренно различен от европейския.

Предстоящият празник на светите братя Кирил и Методий е добър повод да очистим тази много важна за България тема от пропагандните клишеета и от лъжите. Да, в определен смисъл цивилизационният избор на нашата страна е направен още през IX–X век. Само че това не е било *резултат* от политическо решение, а преди всичко *духовен обрат*. Обрат, подготвен още през първите векове след Христа, когато по нашите земи се е разпространило Христовото учение. И докрай осъществен от Солунските братя и техните ученици в рамките на една млада държава, чийто владетел е бил достатъчно мъдър да ги подпомогне. Който твърди, че една дълбока духовна промяна може да се наложи с политически средства, не познава християнската вяра или просто спекулира с нея. Такава промяна се извършва от Божия Дух чрез Божие слово, което „не се връзва“ (II Тим. 2:9), нито се подчинява

Делничният празник

Един от големите християнски празници – Възнесение Христово, се празнува не в неделя, а през седмицата. Четиридесетият ден след Възкресение се пада винаги в четвъртък и по тази причина мнозина християни не го празнуват. Делничният празник на Възнесението си остава някак в сянката на тържественото отбелязване на Възкресение Христово и трепетното очакване на Петдесетница. Но дори делничният характер на празника има своя особена символика, която насочва вниманието към истинския смисъл на онова, което всъщност празнуваме.

След възнесението на Господа учениците се завръщат в Йерусалим „с голяма радост“ (Лука 24:52). Тази радост с основание привлича вниманието, тъй като Христос си отива от тях и тъгата от раздялата е по-естествено чувство, което би трябвало да се очаква. Учениците обаче се радват, защото случилото

се не е раздяла за тях. Те по никакъв начин не се чувстват изоставени, защото са напълно уверени, че Той е с тях по един съвършено нов начин. Неговата близост е по-осезателна от всякога. Неговото присъствие е по-реално от всяка друга реалност. Възвисяването на Христос „отдясно на Бога“ не Го отдалечава от тях, а Го прави постоянно присъстващ – не на някакво определено място, както преди, а навсякъде и всякога.

Когато мислим за възнесението на Исус, трябва да се отгласнем от неизбежните пространствени асоциации. Библиейската представа за небето и земята ни насочва към две измерения на битието, които са взаимно преплетени. Исус Христос в Своето възкресенско тяло, „първият плод от починалите“ (I Кор. 15:20), е по думите на Н.Т. Райт напълно у дома си и в двете измерения.

Следва на 3 стр.

Защо радея за книгата

„Чуй ме, Монтаг. Веднъж в живота си всеки пожарникар... умира да разбере за какво се говори във всички тези книги. Направо изгаря от любопитство, нали?“ В тези думи на капитана на Пожарната от прословутия роман на Рей Бредбъри *451° по Фаренхайт* се тай копнежът към забраненото. В едно измислено общество, където четенето е наказуемо, интересът към книгите нараства неконтролируемо.

Тъкмо обратното явление обаче наблюдаваме през последното десетилетие. Броят на отпечатани книги расте непрекъснато, докато търсенето намалява главоломно. На какво се дължи разлъката между писател и читател? Възможно ли е да бъде възкресена пословичната ни култура за четене? И защо този въпрос е толкова неотложен?

ЧЕТЕНЕТО ОБОГАТЯВА КРЪГОЗОРА

Цитираният роман на Бредбъри е утопична история. Тоталитарна власт е установила сурови закони срещу четенето. Буквите са изчезнали. Вестниците са комикси без текст. Досиетата са само снимки на лица. Дори лекарствата се разпознават единствено по цвета им. Строго цензурираната телевизия контролира съзнанието. Пожарника-

рите, главни действащи лица, са държавни служители, чиято роля е... да изгарят книги.

Заглавието на романа идва от температурата по Фаренхайт, при която гори хартията. Милена Цветкова коментира филмирания през 1966 г. от Франсоа Трюфо бестселър: „За да се осъществи мечтата на управляващите за лесно контролируеми, манипулируеми и психически зависими индивиди, с ампутирани разум и волско безразличие, на първо място унищожават писаното слово, обявяват го извън закона и следователно – извън избора.“

Историята познава немалко примери на литературна цензура. В Южните щати на робите им е било забранявано да четат каквото и да било. През Средновековието Западната църква е изготвяла дълги списъци със заглавия, обявявани за „демонични“. В официалния ценоразпис за обществени услуги, които извършват професионалните палачи в Париж през XVIII в., са и изпълненията на наказания върху... книги!

Подобни практики историята познава и в нашата родина. През 1968 г. излиза книгата *Люти чушки* с епиграми на Радой Ралин и илюстрации на Борис Димовски.

Следва на 2 стр.

Защо радея за книгата

На първите страници е изобразено прасе, чиято опашка е подписът на Тодор Живков. Текстът отдолу: „Сит търбух за наука глух.“ Незабавно 20 хил. екземпляра се изгарят още в печатницата.

„Където изгарят книги, казва Хайне, един ден ще изгарят и човешки същества.“ Ограничете достъпа на човека до книгата – и ще контролирате неговото мислене. Поставете катинар на книжарници и библиотеки – и ще управлявате безоблачно.

Четенето е условие за разширения кръгзор. То развива уменията да приемаш чуждата гледна точка. Разтваря душата към интелектуалните опити на околните. Разгръща съзнанието и го поставя в културния контекст на обществените стремления. Книгата е прозорец към света, твърди народът от личен опит.

ЧЕТЕНЕТО НАЛИВА ОСНОВИ

Мисионерското дело на братята Кирил и Методий се основава на стремеж за ограмотяване. Наред с въвеждането на християнската вяра техните ученици полагат устоите на национална литературна традиция. Грижата за духа е съчетана с грижа за културата на младото българско царство.

Броени десетилетия преди Освобождението техният подвиг се повтаря през 1878 г. от друга група мисионери. Наред с превода на Библията на новобългарски дейността на д-р Илайъс Ригс дава тласък на формирането на националния книжовен език, основан на тракийския диалект. Огромна брой възрожденски будители у нас са евангелски мисионери, отдали живота си за възстановяване на народността ни самосъзнание.

И в двата случая духовните работници се водят от убеждението, че писаното слово е мост за благовестието към едно общество, обхванато от културен мрак. Ограмотяването е първата стъпка към духовното възраждане.

Началото на ХХІ в. е белязано от нова насъщна нужда от просветление. Събуден от поредното си робство, нашият народ отчаяно търси опора. Сега е моментът българинът отново да се научи да чете. Време е да се захванем с възстановяване на духовната основа на нацията ни.

И за пореден път в авангарда на това дело трябва да се изправят хората на Словото, проповедниците на Писанието. Ако изпуснем момента, друг ще го стори. Но основата ще е различна.

ЧЕТЕНЕТО Е ДИАЛОГ С АВТОРА

Литературата никога не е била еднопосочно упражнение. Битието на една книга от нейното зачатие до поредното ѝ препрочитане постоянно приема нови нюанси.

Спадът на литературно търсене говори за развод между намеренията на писателя и очакванията на читателя. Само човек, който не е сядал пред празен лист, не познава напрежението и страха у писателя – страх от неразбиране, от прекалена изостаналост или прекомерна авангардност, от относителността на литературните ценности. И само човек, който не е застава пред пълен книжен шанд, не познава колебанието и стреса у читателя – стрес от собствената му неопитност, от натрапчивите послания и противоречивите възгледи, от липсата на опорна точка сред огромния избор четива.

По този повод хърватската писателка Дубравка Угрешич предупреждава: „Авторът и читателят са застрашени видове. Понякога сякаш сме в 451° по Фаренхайт – онази опака антиутопия на Бредбъри отпреди половин век. В романа се описва репресивно общество, в което книгите са забранени. В света на глобалния пазар и на извикваната за секунди информация е трудно да се разбере само едно – как сериозните автори ще намерят своя читател, а сериозните читатели – своя автор.“

Разрешението на този проблем е в съзнателното усилие и у писателя, и у читателя да извървят своите пътеки до мястото на срещата – на страниците на добрата книга. Авторът открива истината и я превежда на езика, на който най-добре ще бъде разбрана. Читателят разгръща изписаните страници и черпи сготвена мъдрост, а сетне я предъква и осмисля според своето собствено светуосещане.

На читателя често не му и хрумва, че и той носи отговорност. Закупуването на литературен труд е не само морално поощрение за автора, а и реална подкрепа за самия акт на писане.

В този смисъл съществуването на духовна литература пряко зависи от готовността на читателя да купува. Давам си сметка, че с пасивността си обричам християнските издателства на фалит.

Затова няма да чета книга назаем, а ще спестя пари да си я купя. Ще си набавям списание не от библиотеката, а от книжарницата. Вместо да копирам добрия текст, ще спонсорирам неговия автор, като си платя за цялото издание.

ЧЕТЕНЕТО СЪЗДАВА НАВИЦИ НА УМА

На изчезване ли е Книгата у нас? За миналата година българинът е заделил средно по 17 лв. за книги. Обезпокоителното свиване на книжния пазар е само симптом за по-голямата заплаха – отвикването да четем. Сетивното възприятие на настолното вечерно четиво е спомен от времето, когато таблетът все още не бе иззел ролята на пергамента.

Книгите не изчерпват думите, а думите не изчерпват мислите, гласи пословицата. Проповедникът подпечатва това заключение: „Правенето на много книги няма край и от многото изучаване се изморява плътта“ (Екл. 12:12). Тогава защо пледираме за възраждане на читателските привички?

Голямата повеля на Христос включва обич към Бога „и с целия ни разум“. В стегната дефиниция за естеството на поклонението Той уточнява, че то трябва да бъде „и с истина“. Впоследствие ап. Павел добавя, че се стреми да се моли, да пее и да говори „и с ума си“. Псалмистът също ни подтиква да пеем „с разбиране“.

Отношението ми към Бога включва и моя разум. Половинчатата е онази вяра, която не умее да дефинира убежденията си. Никой не се е родил научен, казва народната мъдрост. Но никой не се е и новородил научен, смее да добавя тук. Християнският живот включва търпеливо и упорито обучение.

В своята блестяща книга *Навиците на ума* д-р Джеймс Сайър отделя цяла глава за „мисленето чрез четене“. То може да приема „две възможни насоки: при първата четенето насочва мисленето; при втората мисленето насочва четенето“. В единия случай се оставяме на книгата да въздейства на съзнанието ни. Във втория ние контролираме посланието. Когато властва четенето, попиваме. Когато властва мисленето, изучаваме. Двете заедно градят уменията „да четем светогледски“.

За да бъде поклонението към Бога истинно и посланието към света интелигентно, вярващият се нуждае от широк светоглед. Четенето не е самоцел. Ползата е „не в запаметяването на разпокъсани истини, а в увеличаването на нашата мъдрост“.

Или както пише д-р Сайър, „четенето ни води на различни места. Понякога това са граници, които не е редно да престъпваме. Друг път са истини, пред които немеем в благоговение. И в двата случая най-ползвателна тактика е да предоставяме своето четене на Божиите напътствия.“

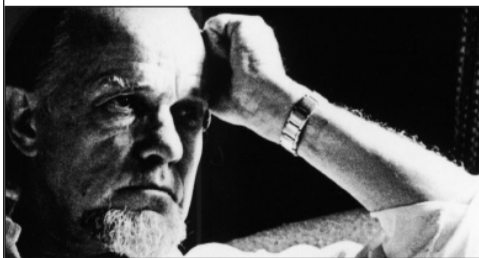
Влади РАЙЧИНОВ

Франсис Шефър, един голям християнски апологет

„Не искам да имам син свещенослужител и затова не искам да отиваш там.“ Тези думи чул зад гърба си 19-годишният Франсис Шефър, когато напускал своя дом, за да учи в семинария. Сърцето му било раздвоено. От една страна, той чувствал повик да се покори на баща си. От друга страна, като новоповярвал в Христос бил сигурен, че Бог иска да го подготви да говори на други за Исус. Франсис помолил баща си да му даде още няколко минути, за да реши. Слязъл в мазето и се помолил усърдно. С подновена увереност, че решението му е правилно, той се върнал и заявил, че трябва да тръгва. Разгневен, неговият баща тръшнал вратата зад гърба му. Но все пак подвикнал след него, че ще плати разходите за първата учебна година.

Роден през 1912 г., Шефър започва да чете Библията като юноша. По това време той посещава една протестантска църква, в която Евангелието „не е на фокус“. Той се обръща към Господа на 18 години и веднага се изпълва с решимост да следва и разпространява „чистата Истина“. Посвещението му е подложено на сурово изпитание – чрез силната съпротива на родителите му.

За да получи нужното обучение за протестантски пастор, той избира семинарията Уестминстър, основана като реакция на модернистичния уклон на Принстън. Там се озовава сред видни представители на консервативната калвинистична мисъл като Джон Мъри и Корнелиус ван Тил. Веднъж, когато в една църква той се изправя, за да възрази на лектора модернист, една жена става в същия миг и със същото намерение. Така Шефър се запознава с Едит Севил, която по-късно ще стане негова съпруга и съработник. Двамата сключват брак през 1935 г. и имат 4 деца.

През 1948 г. семейство Шефър заминава като мисионери за Европа, където по-късно ще основе центъра *L'Abri* („Убежището“), впоследствие превърнал се в международно движение. Там, в Швейцария, групата на Шефър обсъжда въпроси от духовен,

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

философски и светогледен характер с хора с всевъзможни разбирания. Обменът на идеи в тези дискусии помага на Шефър да подсили аргументите, които развива в своите книги. Те засягат теми като съществуването на Бога, нуждата ни от жива духовност и отчаянието, което се чете в съвременната култура.

Книгите, филмите и лекциите на Шефър са дали на мнозина евангелски християни нов поглед върху културата и едно разбиране, което им позволява да използват културните феномени за открит и задълбочен диалог с невярващите. Впечатляваща е неговата апологетична трилогия *Богът, Който е, Той е тук и не мълчи* и *Бягство от разума* (издадени на български език от „Нов човек“), в която Шефър проследява развитието на някои фундаментални идеи във философията, показва тяхното влияние върху модернистичната култура и ги съпоставя с библейския светоглед. А забележителното му произведение „Истинската духовност“ (също издадено на български, изд. „Нов човек“, 1997) може да послужи като пътеводител на християни, които преминават през сериозни духовни кризи – още повече че отразява драматичния личен опит на самия Шефър.

В САЩ идеите на Шефър насърчават гражданската и политическата активност на християните, особено по етични проблеми като правото на аборт. Същевременно в своите писма

по конкретни въпроси като определени прегрешения или трагични ситуации Шефър се проявява като съчувствителен и мъдър Христов служител. В едно от тях той заявява: „Мога да кажа едно. Удивителната истина е, че независимо по какви пътища сме ходили, кръвта на Господ Исус Христос е напълно достатъчна, за да ни изцели и възстанови.“ Големият протестантски богослов от ХХ век Джеймс Пакър пише: „Шефър беше четящ, слушащ и мислещ човек, който живееше в настоящето, учеше се от миналото и гледаше към бъдещето, и който имаше необичайната дарба да споделя идеи на едно нетехническо ниво.“

Шефър умира на 15 май 1984 г. – точно преди 30 години. Лично за мен неговата апологетична трилогия изигра голяма роля в изграждането на един християнски светоглед, който е едновременно отворен и критичен спрямо културата на Новото време. Макар че не споделям някои от неговите наблюдения и изводи, неговите книги ми предложиха един уникален християнски анализ на класически произведения на литературата, музиката и изобразителното изкуство. За мен той е един от най-големите християнски апологети от последните векове, разширил кръгзора на много вярващи и повлиял на много невярващи в пътя им към Христа – включително и на своя баща, който в крайна сметка става християнин.

Делничният празник

И тук се натъкваме на един от парадоксите на християнството. Отиването на Исус Христос при Неговия Отец е в същото време идване при нас, близост и постоянно присъствие, което е извор на радост. Затова няма нищо по-тъжно от християнство, на което е чужда радостта. Християнство, което не се радва, не вярва във възкресението на Господа, не живее в светлината на Неговото присъствие, не се наслаждава на Неговото най-близко общение. Радостта извира от твърдата увереност, че Исус Христос е с нас и споделя неволите и радостите на собствения ни живот. Тя се подхранва от действието на

Христовия Дух, Който непрестанно ни напомня думите на Спасителя и ни дава сили да следваме Неговите стъпки. Тя винаги празнува истинността на Неговото обещание: „Аз съм с вас през всички дни до свършека на века“ (Матей 28:20).

Парадоксът, за който става дума, е изразен най-красноречиво в думите на Исус към Неговите ученици: „Отивам си и отново ще дойда при вас. Ако Ме обичахте, бихте се зарадвали за това, че отивам при Отца...“ (Йоан 14:28). „Отивам си – все едно им казва Той, – за да бъде завинаги с вас. Отивам си, за да се радвате всеки ден и всеки час на Моето присъст-

вие. Отивам си, за да може всеки ваш делник да се превърне в празник, защото Аз съм с вас.“

За учениците това означава, че те не могат просто да стоят и да гледат към небето. Трябва да се върнат в Йерусалим, да пребъдват в молитва и да чакат изпълнението на Христовото обещание. А след като то се изпълни, те трябва да се захванат със своето служение да създават ученици, да ги кръщават и учат на всичко, което Христос е заповядал. Не трябва да се забравя, че християнството е настояще тук и сега, в ежедневието си ние трябва да бъдем свидетели за Него. Тук и сега нашето свидетелство трябва да бъде изпълнено с радост, защото ние не просто говорим за един Бог, Който е някъде там, отвъден и

непоколебим в Своето величие. Ние свидетелстваме, защото сме вкусили Неговата благодат. Свидетелстваме, защото Неговото присъствие ни възвисява над самите нас и ни дава възможност да се уверим тук и сега, в ежедневието си, че животът ни е скрит с Христос в Бога (Кол. 3:3).

На празника Възнесение Христово празнуваме не само завършека на изкупителното дело на нашия Господ, благодарение на което можем да станем по благодат участници в естество (II Петър 1:4). Празнуваме и постоянното Му присъствие между нас, чрез което собственият ни живот, нашите делници и празници се превръщат в свята земя, в която предвкусяваме чудото на новото творение.

П-р Даниел ТОПАЛСКИ

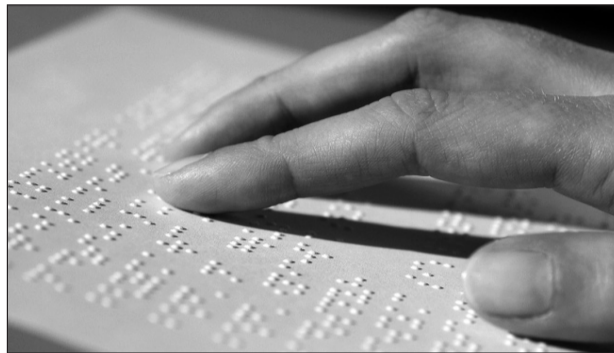
Брайловата Библия на български е вече факт

Бог обича всички! За първи път в България е отпечатана цялата Библия на брайл.

На 3 май Християнският център за хора с увреждания „Благодат“ и Българско библейско дружество организираха в Пловдив тържествено отбелязване на това важно събитие, което е голям принос за духовната култура на незрящите в България. Бяха поканени хора от страната, които през всичките тези години са чакали с нетърпение отпечатването на всеки том.

Историята на Библията на брайл в България за мен започна през 90-те години, но за много слепи е по-дългогодишна мечта. В края на 1990 г. чрез Мисия „Филаделфия“ Бог доведе свои служители в Комплекса на слепите. По този начин Той е подготвял и мен да повярвам и да Му служа. Малко по-късно се запознах с Иван Танев – незрящ също от Пловдив. Започнахме да обсъждаме какво да направим, за да имаме Библията на брайл. Бяхме решени да я преписваме с брайлови пишешци машини с помощта и на други незрящи. Имаше ентузиастични и може би щяхме да изпълним замисъла си, но щеше да отнеме много години и щеше да е само в един екземпляр.

Бог обаче е видял всичко това и е решил да не ни подлага на такъв тежък труд. Свързахме се с Библейския алианс и получихме Новия Завет на касе-

ти заедно с малки касетофончета за слушане. Това ни удовлетвори донякъде, но продължавахме да мечтаем за Библия на брайл. Свързахме се с англичанин, повярвал в затвор, където и научил брайл. Отначало започнал да пише на пишешца машина, а след това се научил да работи с компютър и с помощта на брайлови принтери печаташе книги на различни езици. Уговорихме се да отпечата и Библията на брайл. Аз писах до Библейското дружество в Англия, а Иван Танев – до това в Германия.

От Германското библейско дружество откликнаха и започнаха да печатат Библията. През 2000 г. пристигна Евангелието от Матей. През 2001 г. у нас дойдоха Ингрид Бишоф и Юта Клинк от Брайловия отдел на дружеството. Решиха печатането на Библията да продължи в България. Предложиха Българското библейско дружество да организира печатането, а аз да се заема с разпространението.

За целта през 2001 г. учредих Християнски център за хора с увреждания „Благодат“ и отворих офис в Националния център за рехабилитация на слепи.

Печатането на Библията на брайл се изпълняваше от Брайловата печатница на Съюза на слепите в България. Година след година се добавяха томове на Новия и Стария Завет. Така след 14 години цялата Библия вече е готова. Цялата Библия е в 58 тома, а финансовата стойност на един том е 45 лв. Всички незрящи, които ползват брайл, могат да се обърнат към нас на ел. поща stefka@gracebg.org или по телефон 0898-547-116.

Отпечатаната на брайл Библия е новият превод на ББД (2013 г.). Използван е преводът на Светото писание от оригиналните езици, дело на специалисти от Богословския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ и от БАН. Освен Библията на брайл съвместно с Германското библейско дружество и ББД досега е издадена аудио Библия на четири диска в mp3 формат, както и аудио версия на „Деца четат Библията“ (на един диск).

Тази година започва работата по издаването на Библия с уголемен шрифт. До 2016 г. и тази част от проекта трябва да завърши. Работата ще продължи, за да се издаде на брайл и Библията за деца. Така ще бъде завършен целият проект „Библията достъпна за всеки“.

Божие Слово е светлина, която осветява пътя ни, подсилва вярата ни в Бога и разпалва копнеж да Го познаваме все по-добре. Така, приближавайки се до Него, ще придобием Неговия образ и подобие.

Стефка СТОЙЧЕВА

64. Бунт против Бога

Народът на Израил живее в грях. Бог не иска да ги накаже, затова постоянно изпраща до тях Свои пророци с призив да се върнат от греховете си. Пророк Еремия предава на израилянците Божиите думи: „Поправете пътищата и делата си и Аз ще ви утвърдя на това място“ (Ер. 7:3). Но те не слушат и затова Бог им казва: „Аз ви говорих, като ставах рано, а вие не послушахте. И ви виках, но не отговорихте. Затова ще ви отхвърля от лицето Си“ (Ер. 7:13,15). Бог не само отхвърля, но категорично забранява на пророк Еремия да се моли за тях. „Ти не се моли за този народ и не възнасяй вик или молба за тях, нито ходатайствай пред Мен, защото няма да те послушам“ (Ер. 7:16).

Колко страшно звучат тези Негови думи! Бог да каже, че не желая да Му се молят! Бог да каже, че няма да чува молитвите! Защо? Причината е,

че те са непослушни, отхвърлят Бога, слушат лъжепророците, за които Бог казва, че ги учат на бунт срещу Бога. Един от тях е Ананий, когото Бог наказва със смърт: „Тази година ще умреш, защото си проповядвал бунт срещу Господа“ (Ер. 28:16).

Друг лъжепророк е Семая. За него Бог казва, че не само ще накаже него самия, но ще изличи и потомството му. Защо? „Понеже е проповядвал бунт против Господа“ (Ер. 29:32).

Какво значи бунт? Това означава да се опълчиш срещу установена власт или ред. На практика това е отхвърляне на тази власт. Това правят евреите. Нещо повече, те застават не срещу някакъв чужд бог тиранин, а срещу своя Бог, Бога на бащите си. Отхвърлят истинския Бог и се кланят на езически божества. А когато чрез Своите пророци Бог ги призовава да се върнат, те не само не ги слушат, но

КОГА БОГ НЕ ЧУВА МОЛИТВИТЕ НИ

ги бият и хвърлят в тъмница, както правят с пророк Еремия.

Това отнася ли се за нас днес? Ние бунтуваме ли се срещу Бога? На пръв поглед – не. Но ако внимателно в същността на нещата, ще видим, че бунтът не се изразява само в открити действия или въстания. Бунт е също и неприемането, отхвърлянето на Божиите думи. Неподчинението на Неговите наредби. Отхвърлянето на учението на Исус. Много хора оспорват Христовото слово, не искат да го приемат. Или поне не цялото, а само части от него. Съвременниците на Исус казват „Тежко е това учение, кой може да го следва“ (Йоан 6:60).

Така ли мислят нашите съвременници? Не. Днес много хора по-скоро казват, че учението на Исус е наивно. Той проповядва любов, подтиква те ако имаш две ризи, да дадеш едната на някого, който няма. Проповядва мир и ненасилие.

Това ли виждаме около себе си? Не! Навсякъде около нас цари омраза и агресивност във всичките й форми. Медиите ни заливат с информация за насилие от всякакъв вид.

Бунтуваме ли се срещу Бога днес? За безбожниците казваме – да, те от-

хвърлят Божието Слово и неговите принципи и закони. Живеят както им харесва. А ние, християните, как живеем? Приемаме ли цялото Божие Слово, всички негови принципи без изключение? Или малко по малко пренебрегваме по нещо? Казваме ли си: „Това е остаряло, а ние живеем в друго, модерно време“? Смятаме ли, че християнинът на XXI век е по-изискан и образован; че в Библията има неща, които са остарели и че тя има нужда от ревизия? Не забравяме ли, че Божието слово е нетленно и вечно, че неговите принципи са вечни и непроменяеми като самия Бог? „Тревата съхне, цветът ѝ вежне, но Словото на нашия Бог ще остане до века“ (Ис. 40:8).

Не забравяме ли, че християнският морал не трябва да се влияе от времето, мястото, нравите или обичаите на света? Когато нашите възгледи се влияят от светските, тогава ние всъщност се бунтуваме срещу Бога. Тогава и за нас се отнасят думите на Бога: „Недей да се молиш. Няма да те послушам.“

Много страшни, но пълни със сериозно предупреждение истинни думи!

К

Аз ви говорих, като ставах рано, а вие не послушахте. И ви виках, но не отговорихте. Затова ще ви отхвърля от лицето Си. Ти не се моли за този народ и не възнасяй вик или молба за тях, нито ходатайствай пред Мен, защото няма да те послушам!

– Еремия 7:13,15-16 –

ЗА ВАС ЖЕНИ

С труда прославяме Бога

Библията ни казва, че Бог създаде човека по свой образ и подобие. Една от чертите на подобие на Бога е способността на човека да се труди. Още в Едем човекът е задължен да работи: „Бог взе човека и го засели в Едемската градина, за да я обработва и да я пази” (Бит. 2:15). Можем да кажем, че Адам и Ева са първите земеделци и фермери.

Но трудът не е само задължение. Той е благословение: „Бог ги благослови. И Бог им каза: Плодете се и размножавайте се, напълнете земята, обладвайте я и владейте над морските риби, над въздушните птици и над всяко живо същество, което се движи по земята“ (Бит. 1:28).

Заповедта „Обладайте земята“ означава всецяло, напълно да я покорят. Това става, като я обработват, т.е. като се трудят.

„Владейте над всяко живо същество“ значи да подчинят, да управляват всички животни. Тоест тогава Бог дава на човека власт и отговорност над

природата. Но за това се изискват усилия, труд, постоянство и умения. За да може човекът пълноценно да изпълнява тези свои задължения, Бог го създава способен да се труди, да твори, да върши изпълнена със смисъл работа.

Бог програмира човека да се труди: „Видях труда, който Бог даде на човешките чада, за да се трудят в него” (Екл. 3:10).

Господ Исус Христос е пример за това. От своите тридесет и три години на земята Исус прекарва първите тридесет в дърводелската работилница на Йосиф. Това ни помага да разберем стойността на изпълнения с труд живот. Особено когато по-късно започва своята проповедническа дейност, Исус казва: „Моят Отец още работи досега и аз работя“ (Йоан 5:17). Това би трябвало да ни кара да помним, че щом нашият небесен Отец не спира да работи, колко повече ние трябва да изпълняваме нашето предназначение и отговорност да се трудим. Апостол Павел пише: „Който не иска да работи, не трябва и да яде“ (II Сол. 3:10).

Ние сме създадени по Божия образ и подобие. Бог е вложил в нас божествена частица от Себе Си. Тази безсмъртна частица е творческа. Така както нашият Бог Отец е творец, по Негово подобие ние също сме създадени да творим. Ние сме творчески личности, способни да създаваме. Обикновено наричаме *творци* хората на изкуството – музиканти, писатели, скулптори. Но ако погледнем на труда в широк смисъл, бихме се съгласили, че всеки полезен труд е творчески. Учените откриват нови лекарства, изобретателите – нови технологии, за да

ХРИСТИЯНСКИ ХАРАКТЕР

улеснят човечеството. Други съдействат с поезия, литература, с морален пример. Бог е създал този прекрасен свят от хаоса. Създал е природните закони, с които е поставил свършен ред в света. Както от хаоса Бог е сътворил целия хармоничен свят, така всяка домакиня, когато изпира нечистите дрехи, когато измива купища мръсни чинии, когато измита мръсния под и поддържа разхвърляния дом, тогава тя също от „хаоса” създава ред. Това е част от „обработването на градината“.

С всеки полезен труд ние въздаваме слава на Бога, защото така живеем според предназначението, с което сме създадени.

Има един друг труд, на който в днешно време не се обръща много внимание. Може дори да кажем, че изобщо не се цени. Това е трудът за морално-нравственото формиране и израстване на човека. А като християнки замисляли ли сме се, че най-важният труд в този свят, единственият труд, чийто резултат ще занесем във вечността, защото има вечна стойност, е трудът за изработване на християнски добродетели, на христов подобен характер? Труд за израстване в богоподобие? Труд за моделиране на Христовия образ у нас?

Ако разчитаме на Бога и полагаме усилия, ще растем от пълнота в пълнота. Нека когато се чества Денят на труда, си поставим за цел да положим най-много усилия в израстване на нашия вътрешен човек по образа на Бога.

ЦМ

34. Финикийците потвърждават построяването на кораби от Соломон

Цар Соломон е изключително напредничав владетел. Той проявява истинска гениалност в привличането на чужди специалисти, които помагат за бързото развитие на Израил. От номадска и земеделска страна той го превръща в модерна държава.

Цар Соломон основава важно предприятие за търговия по море. Израилевите синове никога не са пътували по море, а и не разбират от корабостроителство. Финикийците обаче са опитни корабостроители и моряци.

Библията казва: „Цар Соломон построи и кораби в Есион-Тевер, който е при Елот на брега на Червено море, в Едемската земя. А на корабите Хирам прати от слугите си опитни моряци, за да бъдат със слугите на Соломон“ (III Царе 9:26-27).

Насърчително е, че археолозите намират потвърждение на това събитие и във финикийски източници. Жрецът Санхуниатон пише:

„Макар че близо до това място има-ше големи палмови гори, пак не се

БИБЛИЯТА Е ПРАВА И ДНЕС

намираше строителен материал. Йорам (Хирам) се видя принуден да изпрати там материал на 8000 камили. От него беше построен флот от десет кораба.“

Санхуниатон не е пропуснал дори имената на финикийските капитани, на които е било поверено командването на флота:

„Добрите корабници се наричаха Кедарус, Иаминус и Котилус.“

Библията ни казва, че за построяването на храма и дома си Ливански лес цар Соломон прави уговорка с тирския цар Хирам да му достави материала, в замяна на което му доставя пшеница и маслиново масло. (III Царе 5:10-11). „Когато изтекоха

двадесетте години, в които Соломон построи двата дома – Господният дом и царската къща, а тирският цар Хирам беше доставил на Соломон кедрови и елхови дървета и злато, колкото той желаше, цар Соломон даде на Хирам двадесет града в галилейската земя“ (III Царе 9:11).

Санхуниатон потвърждава: „Хирам от Тир изяви готовност пред княза на юдеите да му достави строителен материал за нов дворец, ако последният му отстъпи пристанище на Етиопско море. И князът на Юдея му даде града и пристанището Ейлота (Елот)“.

Колко вярна е всяка подробност в Библията!

М

Българо-немска конференция

Изводи от едно международно събитие

От 23 до 26 април в София се проведе конференция на тема „Християнските църкви, гражданското общество и комунистическото наследство. Опитът на България и Германия“.

При откриването конференцията беше приветствана от посланика на Федерална република Германия, от Марко Арндт – представител на Фондация „Конрад Аденауер“, Мартин Иванов – секретар на президента на Република България по култура, образование и национална идентичност.

Какви са изводите от сравнението на опита на Германия и този на България?

► Само две години след промяната в Германия са отворили всички досиета на всички граждани, независимо от професия и длъжност.

► У нас това все още не е направено, особено за досиетата на църковните служители, като се отварят досиетата на тези,

които в момента са ръководители, а не на всички и за цялото време на комунистическата диктатура.

► В Германия целта е да се прочисти Църквата колкото може по-бързо от тези, които са били сътрудници.

► В България целта е не да се очисти Църквата от внедрените сътрудници, а тя да не се занимава с тях и чрез присъствието им да се нарушава мирът в нея.

► В Германия въпросът за вината и прошката стои открит и продължава да се разрешава постепенно според направените разкрития.

► У нас такъв въпрос не съществува по простата причина, че „няма виновни“.

► В Германия се предвижда след пет години, тоест до 2019 година, да завърши работата по разкриването на досиетата.

► У нас се говори, че Комисията по досиетата трябва да се закрие, преди да е свършила своята работа.

ХРОНИКА

Нека след направените сравнения си зададем два въпроса:

1. Каква е демокрацията в Германия и каква е демокрацията в България?

2. Как в Германия правителство и Църква работят за заличаване на следите от комунистическото наследство и какво се прави за това в България?

Искам да помогна на нашите читатели в търсене на отговора, като им напомня, че Германската федерална република прие в своите обятия Германската демократична република и плати милиарди, за да я освободи напълно от комунистическата опека, а България все още не се е отърсила от комунистическото влияние.

Нека се молим и работим на следващата подобна конференция да покажем жадуваните от всички нас промени.

П-р Христо КУЛИЧЕВ

Пристанището Есион-Тевер

ЗОРНИЩА

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Редактор-уредник: п-р Христо Куличев

Редакционна колегия:

п-р Данаил Игнатов, п-р Станислав Алексиев, Радостин Марчев, Олег Константинов, Тодор Велчев, Влади Райчинов

Дежурен редактор: п-р Данаил Игнатов

Езиков редактор: Светлина Игнатова

Коректор: Милена Темкова

Предпечат: Влади Райчинов

Печат: АБА Принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Фондация „Духовност и милосърдие“
София 1225, ул. „Богдан Моцев“ №2
тел.: 02/ 839 4117

ISSN 0861-3826